EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2016 08 05
COM(2016) 497 final

2016/0245 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo Lenkijos Respublikai leidžiama toliau taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 straipsnio

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

Pagal 2006 m. lapkričio 28 d. Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (toliau – PVM direktyva) 395 straipsnio 1 dalį Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali vieningai leisti bet kuriai valstybei narei imtis specialių priemonių, nukrypstant nuo tos direktyvos nuostatų, kad būtų supaprastinta PVM rinkimo procedūra arba užkirstas kelias tam tikrų formų mokesčių slėpimui ar vengimui.

Raštu kurį Komisija užregistravo 2016 m. vasario 8 d., Lenkija paprašė pratęsti nuo PVM direktyvos 168 straipsnio nukrypti leidžiančios nuostatos taikymą, kad galėtų toliau riboti teisę atskaityti pirkimo PVM, taikomą išlaidoms, susijusioms su tam tikromis variklinėmis transporto priemonėmis. Vadovaudamasi PVM direktyvos 395 straipsnio 2 dalimi, 2016 m. birželio 6 d. raštu Komisija pranešė kitoms valstybėms narėms apie Lenkijos prašymą. 2016 m. birželio 8 d. raštu Komisija pranešė Lenkijai, kad turi visą prašymui įvertinti būtiną informaciją.

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

PVM direktyvos 168 straipsnyje numatyta, kad apmokestinamasis asmuo turi teisę atskaityti PVM, mokėtiną už apmokestinamiesiems sandoriams įsigytas prekes ir paslaugas. Tos direktyvos 26 straipsnio 1 dalies a punkte reikalaujama prekių, kurios yra įmonės turto dalis, naudojimą asmeninėms reikmėms laikyti paslaugų teikimu už atlygį, jeigu PVM už šias prekes gali būti įtrauktas į PVM atskaitą.

Pagal šią sistemą galima susigrąžinti iš pradžių atskaitytą PVM, susijusį su naudojimu asmeniniais tikslais.

Variklinėms transporto priemonėms šią sistemą sunku taikyti dėl kelių priežasčių, pirmiausia todėl, kad sunku tiksliai atskirti naudojimą verslo ir ne verslo tikslais. Kai duomenys apie tokį naudojimą yra renkami, įmonėms ir administracijai tenka papildoma našta, nes reikia juos tvarkyti ir tikrinti. Kadangi tokių transporto priemonių yra daug, net dėl mažo masto individualaus mokesčių slėpimo gali susidaryti didelės sumos.

Prašomas procentinis apribojimas yra 50 %. Jis apskaičiuotas pačios Lenkijos vertinimu ir, remiantis pasiūlymo sąlygomis, būtų peržiūrėtas Lenkijai pateikus bet kokį prašymą pratęsti šios priemonės galiojimą po 2019 m.

Remiantis Tarybos įgyvendinimo sprendimu 2013/805/ES[1], šiuo metu Lenkijai leidžiama iki 50 % apriboti teisę atskaityti PVM, kuriuo apmokestinamas tam tikrų variklinių transporto priemonių, išskyrus lengvuosius automobilius, pirkimas, įsigijimas Bendrijoje, importas, nuoma arba išperkamoji nuoma ar kiti panašaus pobūdžio susitarimai; į atskaitą įtraukiama PVM suma neturi viršyti 6 000 PLN. Tas sprendimas baigia galioti 2016 m. gruodžio 31 d.

Lenkija informuoja, kad šio prašymo taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą pagrindas nepasikeitė ir yra panašus į ankstesniame prašyme aprašytą pagrindą. Prašymu taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą toliau vykdoma minėtame Tarybos sprendime numatyta tvarka.

Apribojimas būtų taikomas tik variklinėms transporto priemonėms, kurios naudojamos ne tik verslo reikmėms, ir su tokiomis transporto priemonėmis susijusioms išlaidoms.

Taikant šią nukrypti leidžiančią nuostatą taip pat iš dalies ribojama teisė atskaityti iki 50 % pirkimo PVM, taikomo perkant kurą variklinėms transporto priemonėms, kurioms taikoma

[1] 2013 m. gruodžio 17 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas 2013/805/ES, kuriuo Lenkijos Respublikai leidžiama nustatyti priemones, kuriomis nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 straipsnio (OL L 353, 2013 12 28, p. 51).

nukrypti leidžianti nuostata, ir kitoms veiklos išlaidoms, įskaitant tų transporto priemonių remonto ir priežiūros išlaidas, ir išlaidoms, susijusioms su prekėmis arba paslaugomis, kurių tiekimas (teikimas) susijęs su transporto priemonėmis ir jų naudojimu, įskaitant išlaidas, patirtas dėl detalių pakeitimo ar sumontavimo tose transporto priemonėse (išskyrus išlaidas, patirtas dėl detalių pakeitimo arba sumontavimo tose transporto priemonėse, kurios naudojamos tik verslo reikmėms, pavyzdžiui, taksometro įrengimas).

Lenkija nurodo, kad variklinės transporto priemonės, kurioms taikoma ši nukrypti leidžianti nuostata, dėl savo konstrukcijos gali lengvai būti naudojamos ir ne verslo reikmėms.

Tam tikroms variklinėms transporto priemonėms, t. y. visoms transporto priemonėms, kuriose įrengtos daugiau kaip 9 sėdynės, įskaitant vairuotojo sėdynę, ir kurių bendra didžiausia masė daugiau kaip 3 500 kg, minėtas apribojimas nėra taikomas – joms ir toliau galiotų įprastos taisyklės. Todėl į taikymo sritį daugiausia patenka lengvieji automobiliai, furgonai, pikapai ir motociklai. Nukrypti leidžianti nuostata taip pat nedarytų poveikio transporto priemonėms, skirtoms tik perparduoti arba perduoti naudoti už atlygį pagal nuomos, išperkamosios nuomos arba pagal kitas panašaus pobūdžio sutartis, arba transporto priemonėms, skirtoms bent 10 žmonių, įskaitant vairuotoją, vežti.

Lenkija paprašė leisti toliau iki 2019 m. gruodžio 31 d. riboti nustatytą pradinės atskaitos procentinį dydį ir atitinkamai įmonėms netaikyti reikalavimo naudojimą asmeniniais tikslais įtraukti į PVM apskaitą. Šia nukrypti leidžiančia nuostata panaikinama būtinybė saugoti detalius įrašus apie kiekvieno iš asmeniniais tikslais naudotų automobilių nuvažiuotą atstumą ir į apskaitą įtraukti PVM, mokėtiną už automobilio naudojimą asmeniniais tikslais. Todėl nukrypti leidžianti nuostata iš esmės turi būti laikoma supaprastinimo priemone. Taip ši sistema taptų paprastesnė visoms susijusioms šalims ir būtų užtikrinta, kad būtų surinkta mokesčio procentinė dalis, kuri kitaip galėtų būti nuslėpta.

Remiantis Lenkijos pateikta informacija paaiškėjo, kad tarnybiniai automobiliai, kurie naudojami ir asmeniniais ir verslo tikslais, verslo tikslais vidutiniškai tebėra naudojami apie 50 % laiko. Todėl prašymas pratęsti galiojimą atrodo pagrįstas. Paprastai nukrypti leidžiančios nuostatos nustatomos ribotam laikui, kad būtų galima įvertinti, ar speciali priemonė yra tinkama ir veiksminga. Todėl bet koks pratęsimo laikotarpis turėtų būti ribotas, kad būtų galima įvertinti, ar nepasikeitė aplinkybės, kuriomis pagrįsta nukrypti leidžianti nuostata.

Todėl siūloma, kad prašymas būtų patenkintas ir priemonė būtų taikoma iki 2019 m. gruodžio 31 d., o Lenkija iki 2019 m. balandžio 1d. pateiktų ataskaitą, įskaitant taikomo procentinio apribojimo peržiūrą, jeigu būtų numatoma pratęsti jos taikymą po 2019 m.

Nukrypti leidžianti nuostata nedarytų įtakos, nebent labai nedaug, valstybės narės mokestinių pajamų, surenkamų galutinio vartojimo etape, bendrai sumai.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Direktyvos 2006/112/EB 176 straipsnyje nustatyta, kad Taryba nustato išlaidas, už kurias PVM neatskaitomas. Kol tokios išlaidos nenustatytos, valstybėms narėms leidžiama ir toliau taikyti išimtis, galiojusias 1979 m. sausio 1 d. Todėl yra kelios esamos padėties nekeitimo nuostatos, kuriomis ribojama teisė į PVM, susijusio su variklinėmis transporto priemonėmis, atskaitą.

Nepaisant ankstesnių iniciatyvų nustatyti taisykles, kokių rūšių išlaidoms gali būti taikomas teisės atskaityti apribojimas[2], tokia nukrypti leidžianti nuostata yra tinkama, kol laukiama, kol šios taisyklės bus suderintos ES lygmeniu.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

PVM direktyvos 395 straipsnis.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Atsižvelgiant į PVM direktyvos, kuria grindžiamas pasiūlymas, nuostatas, jis priklauso išimtinei Europos Sąjungos kompetencijai. Todėl subsidiarumo principas netaikomas.

• Proporcingumo principas

Šis sprendimas yra susijęs su valstybei narei jos pačios prašymu suteiktu leidimu ir nėra įpareigojamojo pobūdžio.

Atsižvelgiant į ribotą nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo sritį, speciali priemonė yra proporcinga siekiamam tikslui – užkirsti kelią tam tikrų formų mokesčių vengimui ar sukčiavimui ir supaprastinti PVM surinkimo procedūrą konkrečiame sektoriuje.

• Priemonės pasirinkimas

Siūloma priemonė – Tarybos įgyvendinimo sprendimas.

Kitos priemonės būtų netinkamos dėl šios priežasties:

Pagal Tarybos direktyvos 2006/112/EB 395 straipsnį nukrypti nuo bendrų PVM taisyklių galima tik tada, kai tai vieningai leidžia Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu. Tarybos įgyvendinimo sprendimas yra tinkamiausia priemonė, nes jis gali būti skirtas atskirai valstybei narei.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

• Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis

Šis pasiūlymas yra pagrįstas Lenkijos pateiktu prašymu ir skirtas tik šiai valstybei narei.

• Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas

Nepriklausomo tyrimo neprireikė.

• Poveikio vertinimas

Pasiūlymu siekiama kovoti su PVM slėpimu ir supaprastinti mokesčio surinkimo tvarką, todėl jo poveikis gali būti teigiamas tiek įmonėms, tiek administracijai. Lenkija nurodė šį sprendimą kaip tinkamą priemonę, jis panašus į kitas anksčiau taikytas ir dabar taikomas nukrypti leidžiančias nuostatas.

---

[2] COM(2004)728 galutinis. Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, iš dalies pakeičiančios Direktyvą 77/388/EEB, siekiant supaprastinti pridėtinės vertės mokesčio prievolės vykdymą (OL C 24, 2005 1 29, p. 10), atsiimtas 2014 m. gegužės 21 d. (OL C 153, 2014 5 21, p. 3).

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturės neigiamo poveikio ES biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

Pasiūlyme numatyta laikino galiojimo sąlyga. Nustatytas automatinis galiojimo terminas – 2019 m. gruodžio 31 d.

Jeigu Lenkija norėtų, kad šią nukrypti leidžiančią priemonę būtų leista toliau taikyti po 2019 m., ne vėliau kaip 2019 m. balandžio 1 d. reikėtų pateikti Komisijai naują vertinimo ataskaitą ir prašymą leisti toliau taikyti tokią priemonę.

2016/0245 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo Lenkijos Respublikai leidžiama toliau taikyti priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 straipsnio

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvą 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos[3], ypač į jos 395 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Direktyvos 2006/112/EB 168 straipsnyje nustatoma apmokestinamojo asmens teisė atskaityti PVM, mokėtiną už jo įsigytas prekes ir paslaugas, jeigu jos naudojamos to asmens apmokestinamiesiems sandoriams. Tos direktyvos 26 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytas reikalavimas į PVM apskaitą įtraukti veiklai skirto turto naudojimą apmokestinamojo asmens arba jo darbuotojų asmeninėms reikmėms arba, platesne prasme, kitoms nei jo verslo reikmėms;

(2) Įgyvendinimo sprendimu 2013/805/ES[4] Lenkijai leista iki 2016 m. gruodžio 31 d. apriboti apmokestinamojo asmens teisę atskaityti PVM, kuriuo apmokestinamas tam tikrų variklinių kelių transporto priemonių pirkimas, nuoma ar išperkamoji nuoma ir su jomis susijusios išlaidos, ir apmokestinamajam asmeniui netaikyti reikalavimo transporto priemonių, kurioms taikomas apribojimas, naudojimą ne verslo tikslais įtraukti į PVM apskaitą;

(3) raštu, kurį Komisija užregistravo 2016 m. vasario 8 d., Lenkija paprašė leisti toliau taikyti su tam tikromis variklinėmis kelių transporto priemonėmis ir su jomis susijusiomis išlaidomis susijusias specialias priemones, kuriomis nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB nuostatų, kuriomis reglamentuojama apmokestinamojo asmens teisė atskaityti už pirktas prekes ir paslaugas sumokėtą PVM, taip pat nuo nuostatų, pagal kurias reikalaujama į apskaitą įtraukti mokestį už ne verslo reikmėms naudojamą veiklai skirtą turtą;

(4) pagal Direktyvos 2006/112/EB 395 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą Komisija 2016 m. birželio 6 d. raštu pranešė kitoms valstybėms narėms apie Lenkijos prašymą. 2016 m. birželio 8 d. raštu Komisija pranešė Lenkijai, kad turi visą prašymui įvertinti būtiną informaciją;

---

[3] OL L 347, 2006 12 11 [...], p. 1.

[4] 2013 m. gruodžio 17 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas 2013/805/ES, kuriuo Lenkijos Respublikai leidžiama nustatyti priemones, kuriomis nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 168 straipsnio (OL L 353, 2013 12 28, p. 51).

(5) pagal Sprendimo 2013/805/ES 3 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą Lenkija Komisijai kartu su prašymu pratęsti priemonės taikymą pateikė ataskaitą apie to sprendimo taikymą, įskaitant procentinio apribojimo, kuris taikomas teisei atskaityti PVM, peržiūrą. Remdamosi šiuo metu turima informacija Lenkijos institucijos mano, kad vis dar būtų pagrįsta taikyti 50 % normą. Kartu siekiant išvengti dvigubo apmokestinimo, reikalavimas į apskaitą įtraukti PVM, mokėtiną už variklinės transporto priemonės naudojimą ne verslo tikslais, turėtų būti laikinai netaikomas, jeigu jai taikomas šis apribojimas. Šias priemones galima pagrįsti poreikiu supaprastinti PVM skaičiavimo tvarką ir išvengti mokesčių slėpimo neteisingai tvarkant apskaitą ir pateikiant suklastotą mokesčių deklaraciją;

(6) tam tikroms variklinių transporto priemonių rūšims specialios priemonės nėra taikomos, nes dėl tų priemonių arba verslo, kurioms jos naudojamos, pobūdžio bet koks naudojimas ne verslo tikslais laikomas nereikšmingu. Todėl specialios priemonės neturėtų būti taikomos transporto priemonėms, kuriose įrengtos daugiau kaip 9 sėdynės, įskaitant vairuotojo sėdynę, ir kurių bendra didžiausia masė – daugiau kaip 3 500 kg. Be to, teisės į atskaitą apribojimas netaikomas PVM, kuriuo apmokestinamos bet kokios išlaidos, visiškai susijusios su apmokestinamojo asmens verslu;

(7) teisės į atskaitą apribojimas pagal specialias priemones turėtų būti taikomas PVM, kuriuo apmokestinamas nurodytų variklinių kelių transporto priemonių pirkimas, įsigijimas Bendrijoje, importas, nuoma arba išperkamoji nuoma, taip pat PVM, kuriuo apmokestinamos su minėtomis transporto priemonėmis susijusios išlaidos, įskaitant kuro pirkimą;

(8) šios nukrypti leidžiančios priemonės turėtų būti taikomos ribotu laikotarpiu, kad būtų galima įvertinti jų veiksmingumą ir procentinės normos tinkamumą. Todėl Lenkijai turėtų būti leidžiama ribotą laikotarpį (iki 2019 m. gruodžio 31 d.) toliau taikyti priemonę;

(9) jeigu Lenkija manytų, kad nukrypti leidžiančių priemonių taikymą po 2019 m. būtina pratęsti, ne vėliau nei 2019 m. balandžio 1 d. kartu su pratęsimo prašymu Komisijai turėtų būti pateikta tų priemonių taikymo ataskaita, įskaitant taikomos procentinės normos peržiūrą;

(10) nukrypti leidžianti nuostata turės tik nedidelį poveikį bendrai galutinio vartojimo etapu surenkamų mokesčių sumai ir neturės neigiamo poveikio Europos Sąjungos nuosaviems ištekliams, gaunamiems iš PVM;

(11) Įgyvendinimo sprendimas 2013/805/ES turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Įgyvendinimo sprendimas 2013/805/ES iš dalies keičiamas taip:

3 straipsnis pakeičiamas taip:

„3 straipsnis

1. Šis sprendimas nustoja galioti 2019 m. gruodžio 31 d.

2. Prašymas dėl šiame sprendime numatytų priemonių taikymo laikotarpio pratęsimo pateikiamas Komisijai ne vėliau kaip 2019 m. balandžio 1 d. Su tokiu prašymu pateikiama ataskaita, įskaitant procentinio apribojimo, kuris remiantis šiuo sprendimu taikomas teisei atskaityti PVM, peržiūrą.“

2 straipsnis

Šis sprendimas taikomas nuo 2017 m. sausio 1 d.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Lenkijos Respublikai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas